

Ludvík Stehlík

Babice a okolí

Příloha Budišovského zpravodaje č. 2/2010

30. června 2010

Text Babice a okolí z pera Ludvíka Stehlíka je autentickým zápisem člověka, který byl jedním z těch, který byl osobně vtažen do této hrůzné mašinérie. V jeho svědectví se mohou ocitnout nepřesnosti, popř. jiný pohled na sled událostí, jež byl upřesněn s odstupem času a na základě zpřístupněných utajených materiálů v průběhu let, nic to však nemění na osobní zповědi, která je jedinečná. Veškeré přepisy či škrty pochází rovněž z pera Ludvíka Stehlíka.

Ludvík Stehlík se narodil 27. 6. 1884 ve Staré Říši a zemřel v Cidlině 15. 11. 1977. V souvislosti s babickými událostmi byl 3. 7. 1951 zatčen a uvězněn v Mírově a Leopoldově. Z vězení vyšel až 12. 5. 1962.

Psal krasopisné pohádky a pověsti z okolí a zapisoval i skutečné události z jihozápadní Moravy. Je autorem knihy Co se stalo a událo, z níž některé texty zařadil do své sbírky Pověstí a vypravování z Moravskobudějovicka v roce 1996 E. Jenerál. Celý text byl otištěn v příloze Budišovského zpravodaje 4/2009.

Touto cestou děkujeme rodině Ludvíka Stehlíka za svolení s otištěním textu.

redakce Budišovského zpravodaje

Na titulní straně: Výřez fotografie Bílkova kříže v kostele Nejsvětější Trojice v Babicích

Fotografie Pavel Kryštof Novák

Babice a okolí.

Roku 1948, když všechny úřady se musely předati do rukou komunistů, dostavil se do naší republiky československé z Ruska Zorin. Vyšinský a jimi soudruzi a přisvojili si jáchymovské doly na uran a že potřebují 70,000 robotníků do dolů na dobývání uranu.

Byla otázka, kde tolik lidu seženem, žádný tam dobrovolně nepůjde?

Máte zde málo kriminálních případů, o to se musíte postarati tím způsobem, že kdo neuznáva naše zřízení, aneb kdo jest proti zakládání Z.Z.D. každého potrestejte kriminálněm a seženete lidu dosti.

Musíte všude rozeslati agenty vyškolené a ti budou míti za úkol hodně lidu takovýmto způsobem podvodným hlásiti

S.T.B. (Tajné nařízení, tak zvaná akce „Z“)

Dále učinil Zorin výhrušku, jestli by lid neposlechl, máme připravenou armádu u vašich hranic, ta pořádek zavede. Proto museli naši uposlechnouti a podříditi se příkazu.

(Dle vyprávění člena od naší vlády
soudního rady pana „Tražáka“, který byl
se mnou v kriminále zavřený.)

Do novin „Třůboj“ napsal článek J. Haidler,
který nastoupil k Š.T.B. v roce 1957. a v roce
1958 sám odtud odešel, píše jak mu to
dřívější členi Š.T.B. vypravovali, jak se to
muselo dělati a vyšetřovati.

Vyňatek článku opisují:

Nejdříve se zkoumalo zda má vyhlednutý
„tip“ nějaký škrabecp. Posloužilo k tomu i zjištění,
že udržuje milostný poměr. Tráva práce
však nastávala, když na vyhlednutého
člověka nebyly žádné „tačáky“. Organ musel
vymyslet boudu, aby ho buď zapletl do
kriminální činnosti, nebo do protistátní
činnosti. Člověk se musel zkompromitovat
za každou cenu, třeba i tím, že mu něco
podstrčili někde ve stavení a pak se to
u něho našlo. Jakákoli obrana byla
zbytečná, nikdo tomu člověku neuvěřil.

(Teď uvádím jenom vyňatky z těchto novin)
Někdy stačilo i vyjádření někoho ze
sousedů, že nemá klidný postoj k našemu

zřízení, protože nechodí na schůze a byl kdysi členem jiné strany než KSC

Ted jak to v našem kraji pokračovalo.

Adislaw Malý, syn vrchního strážmistra v Rojeticích na Moravě a později na odpočinku ve Starci, byl poslán v roce 1949 od S.T.B. do západního Německa jako kontrašpion, prodělal školu diverzantu u Mníchovské 6ti měsíční. Po absolvování školy zastával různá důležitější místa.

Na počátku zimy r. 1950 dostal větší částku tolarů na proplácení špionů kterou zdefraudoval (ukradl) a utekl před zatčením do naší republiky zpět.

Poněvadž ho zde na veřejné funkce použít nemohli, použili ho tedy na zakládání proti státních skupin.

(Mnozí z našich u něho toлары viděli)

Začátek byl v Heralticích u Okříška.

Přišel tam Malý ještě s jedním kolegou a přepadli u starosty kancelář. Bylo to

odpoledne a rozhlasem uveřejlili, že jest státní převrat a hráli samé pochody a veselo bylo ve vesnici. Když se doslechli o tom v druhé části vesnice „Pode mlejnem“, řekl tamější drnomistr: „Na mně by si tak mohli přijít, tak bych si to s nimi vyřídil.“ Malý se to dověděl o tom drnomistru, šel tam večer s chlapcem Němcovým, zatloukli na dveře a jak se dveře otevřely drnomistr střelil a zároveň střelil chlapec Němce do tmavé síně. Kulička drnomistra rozryla chlapci na krku dlouhou příční rýhu a poškodila mu krevní tepnu. Malý s chlapcem utíkali do hájenky ke Kopuleťům a tam hajná roztrhala starší bílou košili a ránu na krku mu zavažala. Když to krvácení se nelepšilo, musel s tou ránou jít k lékaři do Okřišek k p. Bednářovi a ten to ohlásil na četnické stanici.

Za krátko přijela policie z Dřhlavy a vzali do vazby hajného Kopuleťého i s manželkou, starého Němce se synem a Malý naháněl pro kriminál dále v Rokytnici.

Malý si umluvil schůzku se svým otcem ve farně v Rokytnici, kterého už několik roků neviděl. Pan farář to Malému dovolil a při jejich rozhovoru nebyl přítomen, nechal je o samotě. Starý Malý šel večer do starče domů a mladý Malý šel do hostince k Jeřábkům a tam žádal o nocleh. Hostinský jest dobrák člověk a nechal ho přespát ve světničce, která byla připravená pro cestující. (Všechny zprávy Malý psal na četnickou stanici do Okříšek a z té to šlo telefonem do Pihlavy policii.)

Hned na to přijela policie z Pihlavy a zatkli pana faráře Jeřábka, hostinského Jeřábka a dva bratry Vejmelkové z čistírny látek a oděvu.

Před zatýkáním odešel Malý do Řimova. V Řimově se Malý vloudil k myslivci p. Škrdlovi a tomu dal starou pušku po pytlákách. Dole byl Malý u Bártika, který ho přivedl do Loukovické Klusáků. Přišel tam ještě s jiným agentem. Od Klusáků přešli k Cahům, Zahodilům,

Medvědům a ke Dvořákům, tam se
zdrželi nejdéle.

V našem kraji dříve než bylo hromadné
zatýkáni hodných lidí, přijeli večer do
každé vesnice dva z okresu a sešel se
komunistický výbor a nastala prověrka
občanů. Kdo byl pro jejich stranu nepří-
znivý každého černě obvinili. Malý dle
toho seznamu do každého stavení
se všelijakým způsobem vetřel a
ještě vyhrožoval, kdo by ho vyradil,
celou rodinu vystřelí.

Do každé obce v našem kraji poslali
z okresu dva, někde tři revolyery 12 ti
Lranové pro noční stráž.

Ještě před tím než přišel Malý do
Loulovic bylo zatýkáni v Šebkovic na
návrh komunistů černě navrhnutých.

Byl zatčen Badiň ze zbytkového
velkostatku, dále Antonín Bulíček rolník,
~~Báďa Nečas, rolník, a ještě~~ ^{Ráno 30. 4. 1951} plno aut se
seskupilo kolem domu Antonína Mlčky.
Právě ustával, že půjde krmit koně
na nohou měl plátěné pantofle na
sobě jenom vestu a hlavu bez čepice.

Podíval se z okna a když viděl chlapy se samopalama utekl stodolou, zadními dvířky ven a odtud ze svahu na louky, potom potokem běžel až do lesa, jest to 15 minut než doběhl do lesa. Bylo to 30.ého dubna, ještě byla dosti zima, pak byl toho dne drobný déšť.

Štenbáci dělali v domě pořádek, chlapce tloukli, tomu staršímu botou strhali nechty na nohou, ruce jim kroutili a nelidsky s nimi zacházeli, proto že jim nepověděli kde je táta, což oni sami nevěděli.

Starý Plichta nemohl se přiblížit k domovu, celý den byla stráž u domu a večer nastoupili domácí pochopí, kteří chodili s puškami až kolem lesa. Plichta celý promoklý a byla mu veliká zima, šel na Vizdalky k Tánkům. Tam zaklepal ze dvora na okno a paní Tánková jemu otevřela a povídala, že u nich nemůže zůstat, našeho sebrali ráno a od té chvíle byli u nás mnohokrát, hledají zbraně. Dala mu veliký plášť a šel k nim do Eidliny. Ráno ho našla moje

manželka ve chlévě, jak sedí na
džbeře v kterém byla napařena řezančka
a přikrytá vikem. Líboval si to, že se
tam trochu ohřál. Ptosil nás, že by u nás
se skrýval asi tři dni a pak půjde za
bratrem ke Znojmu. Ale když byl celý
naš kraj ve střehu, nemohl se nikam
vydati na cestu. Nikdo nevěděl, že se
Plichta skrývá u nás v Eidlině, jenom
p. farář babický P. Drbala.

P. Václav Drbala byl v Loukovících
vyučoval náboženství ve škole a čekala
na něho před školou pi. Duořáková, že
jest u nich několik dni nějaký člověk a
mám z něho strach, prosím vás pojdte se
se k nám podívat, a pan farář uposlechl
a šel s pi. Duořákovou. Tři rozmluvě s
Malým se asi pan farář zminil o Plichtovi,
že jes u nás v Eidlině, neboť měl Malý za
úkol Plichty vypátrat, kde se skrývá. Ten
den v pozdní večer přišel k nám Malý
a zaklepal na dvěře. Malý syn Ludvik
vstal a šel se podívat kdo přichází tak
pozdě a představil se, že je Malý a rád
by mluvil s p. Plichtou. Když mu Ludvik

zapíral, že u nás Plichta není, on odpo-
věděl, že ho pan farář k nám poslal,
že Plichta u nás je. Po dlouhém odmlou-
vání sedli Malý s Ludvíkem na kola a
jeli do farý. Tana faráře vzbudili a on
řekl Ludvíkovi, aby Malého pustil k nám
za Plichtou, že jest to hodný člověk. Na
přání p. faráře byl k nám Malý upuštěn
a s Plichtem asi dlouho rozmouvali, tak
že spali pak celý den až do večera.
Když nastal večer odešli někam a ráno
pak byli u nás tři, přivedli sebou Tonika
Mýtýsku z Horního Újezda. Ve dne spali
a večer odešli do Dolních Lážan a tam
setrvali několik dní u p. Vodičky a u p. Kříže.
Z Lážan přišel Malý s Mýtýskou k nám
do Čidliny a neřekli za jakým účelem
přišli - večer navštívili rodinu Pišovu a
udělali tam velký randál, vytáhli z postele
mladšího syna Františka a sebrali tam
dvě pušky a ze stolu revolver i peníze.
Tak navštívili Josefa Lásku, i ten musel
jít s nimi. Vedli je do školy a cestou je
notně tloukli. Když odcházeli ze školy,
řekl jim Malý, že musí u školy státi, že si

za hodinu pro ně přijdou, asi z toho důvodu, aby mohli sami klidně odejít. Plička s nimi nebyl, asi zůstal v Dolních Lázanech. O tom co provedl Malý v Cidlině jsme se dověděli až druhý den od lidu. Celý měsíc jsme nevěděli kam odešli všichni.

Jednoho dne se na obecních tabulích objevili plakáty, že kdo by z komunistů někoho udal policii, bude zastřeleno deset komunistů. Takové plakáty roznášel z Bolikovic František Koupec a nebyl za to trestán. Až teprve u soudu jsem se dověděl, kde všude byli. Plakáty psal Malý na stroji u p. Vorlička ve Vacenovicích.

Byli také ve farně v Horním Újezdě a tamější pan farář P. Paříl je napomínal, aby takové činy neprováděli, raději aby se modlili a daroval jim růženec. Tak zapálili stodolu dřevěnou u silnice blízko Mikulovic, ve které bylo uskladněno seno z dodávek, které museli rolníci odezdávat. Sehnali si 20 litrů benzínu, seno polili a zapálili. Malý to jenom nařizoval, aby to ti druzí provedli.

Také poslali do Šebkovic dopis, že deseti komunistům domky vypálí.

Ještě v tyto dny jiný agent, možná ten co přišel s Malým do Loukovic odešel do Vícenic a pak do Kolouřat u Litochoře a hned na to policie přijela pro pana Melkuse do Vícenic a pak pro p. Šmetany do Kolouřat, oba zkrátka oběsili, že prý měli velké zásoby potravin a nějakou zbraň, kterou jim ten agent někam podstrčil a u nich ji pak našli.

29. tého čeruna k nám přišel Řichta se svojí dcerou za příčinou, že se dcerka už mnoho noci nevyspala.

Ted' piší, co jsem se později dověděl. Prvního července přišel do Babic ze Šebkovic Můcha. Přišel říci svému strýci Plavcovi, aby večer na schůzi do školy nechodil, že se tam něco stane. Pak si sedl na lavičku s řodělálem před jeho domem a čekali jak to ve škole dopadne. Můcha když všechno věděl, jaké plány Malý má, nečinil ničeho aby celý občanský úbor uvědomil, aby žádný na tu schůzi nechodil. Za to Můcha

trestán nebyl, že byl s Malým ve spojení. Toho večera měli rozepisovati dodávky obilí pro rolníky.

Sešli se k tomu soupisu řidici učitel Kuchtik, Bláha, Roupec a mladý Metolička. Plavec zůstal doma. Když byli v práci přišel do školy Malý s Mlýtyskou a chlapeci Plichtovi zůstali státí před školou venku. Prvně se ptal Malý, kdo udal policii pana faráře Drbolu (který byl zatčen před 14ti dny zároveň sp. P. Pařílem, farářem z Homiho újezda) Za řeči, jak se dostali na chodbu nevím, jenom Bláha, jeden který z toho uyuázl řekl: že by snad k vraždě nedošlo, jenom že Mirek Metoličků vytáhl z kapsy revolver a Malý jak to viděl nařídil Mlýtýskovi

„střílej“, ten to vzal napříč ze samopalu a odešli ze školy. Chlapeci Plichtovi přišli k nám a prosili mého syna o kousek chleba, že mají hlad. Můj syn jim dal dojedek z bochníku, oni poděkovali a kam dále šli to jsme nevěděli. Ráno k nám zašel z Babic pan Hrdlička, když šel do lesů na práci jako dělník a vypravoval, jak přišli do školy, když měl občanský výbor schůzi

dvá ozbrojení chlapi, zastřelili p. řidičeho Kuchtika, Roupce, Metoličkového mřitka, ti byli mrtvi a Bláha byl střelen do nohy.

U deset hodin přijela policie z Pihlavy a zatkli u nás Ant. Plichty, mně staršího Stehlika a tloukli, ruce kroutili a pravičkem mně tloukli od spodu do šlapadel, že mě nohy naběhli, musel jsem si uzítí papuče, střevice jsem nemohl abouti.

Mého syna Ludvika také zatkli a pro druhého syna jeli do Mor. Budějovic, kde byl zaměstnan v továrně, kterého za několik dní pustili domů.

Když přišel domu, vyhnali jej i s rodinou z chalupy a ujal se jich, když byli na ulici, rolník Jakub Trojan, který je přijmůl do svého výměnku. Všichni občané se jim vyhýbali, jenom jediný Trojan se jich vyhnanych ujal.

Dalsi pokračování jsem se dověděl až u soudu v Pihlavě.

Přišli Malý s Mlytýskou a chlapi Plichtovi krámu k p. Aloisi Roupcevi do Bolikovic, tam jim dali něco k jídlu a šli se scho-
vati na pole do žita (naplanovaného)

že na tom místě budou. Když nad nimi kroužila ^{lečela} helikoptera, ňalý střílel rakety do vzduchu, dával policii znamení kde jsou schováni. Aby nemohli společníci ňalému utéci, ňalý samopalem do chlapců Plichtových a ňytýsku střílel do nohy, aby nemohli poslední chvíli ještě utéci.

Ten štábní dozorce Rosina mně to všedno vypravoval na chodbě, jak to bylo při zatýkání v tom žité. Ten starší Plichtů právě umíral a prosil o trochu vody (malý kousek na lůkách teče potok) ale dva z našich řad se mu vymočili do úst a v té chvíli chlapec zemřel. Odplýval si štábní a povídá, jest to škaredé, nelidské.

Jedině by mohl, jak to tam vypadalo říci lékař p. Klempa t.č. v Mor. Budějovicích.

Před našim soudem asi dva dny byl jsem předveden k předsedovi státního soudu Rudému (Roth) a četl mně z čeho budu souzen. Tak mně strážmistr strčil do kopky a otevřel jiné dveře a slyšel jsem výstřel z revolveru a velký nářek,

Který se po chodbě vzdaloval. Druhý den mně můj referent učil, co mám na otázky odpovídat a při přestávce mně se uysmíval. „Vy jste měli pěkného hrdinu toho Malého, když jsme ho zatýkali strachem se podělal do prádla, však učera se protivil strážmistřovi a byl při tom střelen, jest teď v nemocnici“.

U den kdy nastal soud přivedli nás do sálu, kde bylo mnoho lidu. Na zahájení soudu nám povídal předseda státního soudu, Nemůže býti vedoucím skupiny Malý, poněvadž nám přišla zpráva z nemocnice, že tam Malý zemřel, bude vedoucím skupiny Antonin Mýtůska.

To byl soud na rychlo, bylo nás souzeno 14. Ostatní posbíráni, až na podzim v Třebíči.

Kriminálníci.

F. Voda Drbela, administrátor z Babic, F. Pařil, farář z Horního Újezda, Antonin Mýtůska, Němec starší, Němec mladší, Štehlík, Plichta, Škrdla z Řimova, Kopuleť a jeho manželka z Heraltic, Roupec Alois z Bolíkovíc, Brabenec ze Šebkovíc, Vorliček z Vacenovic, Mahodil z Loukovíc.

Ťi podtržení červenou čarou dostali trest smrti, Němec starší doživotně a Roupec, doživotně. Nejmenší trest dvacetí roků jsem dostal já s ohledem na stáří a paní Kopůletá též 20 roků, ostatní po 23 roků.

U sále u okna bylo na dvou stolech sneseno mnoho různých zbraní a předseda povídá obecnostem: „Podívejte se, co měla tato skupina zbraní“. To nebylo možné, to museli vzít zbraně z celé veznice. Prokurátor ve své řeči se rozkřikl: „Vy kněžské suině, kdo vám platí! Každý nad tím výrokem ůstnul a připadalo mi, jako když člověk upadne mezi lotry.

Za měsíc těch 7 odsouzených k smrti uěšeli na šibenici pod našim oknem u světnice. Okna byly zamčené a jenom jsme slyšeli zatloukání do rakví. Popravu trvaly od čtyř hodin ráno do půl sedmé.

Když jsem zase pomáhal chodbaři Haulovi, který měl jenom jednu ruku chodbu umývatí, přišel ke mně štábní velitel Kosina a vypravoval mně, co

zkusil dřiny. Šibenice byla uespod pod hromadou tvrdého řeziva, považte, než jsem sám šplm takového těžkého řeziva odrovnal a sám co jsem se nadřel. Zase jsem byl plisněn, že se u té šibenice se nechce kolečko otáčet a když jsme to vymastili a donesl jsem provaz, zase byl silný a nemohl se do žlábků u kolečka vsunout, tak musel jsem hledati provaz slabší a ještě mně vyhubovali, že mám šibenici každý měsíc promastit aby byla v pořádku.

On farář P. Bula z Rokytnice měl soud s ostatními v Třebíči, kladli mu za vinu, že dovolil malému aby mohl miti s otcem ve fáře schůzku, pak byl obviněn od komunistické vlády z Rokytnice, že byl p. farář velký „děvkař“, to at si vyřeší občané z Rokytnice sami.

On farář P. Bula, p. mlékus z Vicenic, p. Smetana, kolář z Kolovrat u Litochoře byli oběšeni v Pihlavě 20 tého května r. 1952, na malém vycházkovém dvoře.

U našem kraji byli zatčeni ještě další mužové, jako řidici učitel z Řimova p. Němec

z Lesůněk Žákoušký, z Dolních Lážan
Vodička a Kříž, z Loukovic Čaha, Dvořák,
Jindřich Nahodil, ze Šebkovic Pánek Josef,
mladý Berka, Brabenec a ještě jeden
Pánek a bylo jich ještě více z okolí a už
si jejich jména nepamatují.

Manželky těch odsouzených byly
odvezeny na práci státních statků,
Ploskovic, Trnovany a Zencice.

Teď něco o Ladislavu Malém.

Noviny první v našem kraji psaly, že
že v tom žitě při zatýkání byl raněn
a byl s raněnými odvezen do nemocnice
v Třebíči a tam zemřel. Dle novin

zemřel Malý ponejpru.

21. 3. 68

U jedněch novinách, není to dávno
píše Dvořáček, velitel vyšetřovacího od-
dělení S. T. B. Žihlava, že Malý byl zastřelen
při zatýkání a zahraban na mřchovišti.

To zemřel podruhé.

To třetí zemřel v Žihlavě, jak jsem to
všechno vyličil.

To všechno jest klam a podvod a
sama lež; ten slavný soudce také
lhal, neboť Malý jest doposud živ.

V roce 1952, ňalý udělal u Králového
Hradce skupinu a jednomu rolníkovi,
co byl se mnou v Leopoldově zavřený
oběsil syna a jemu dali doživotní
žalář, také jim pobrali všecko. To bylo
celý rok po našem procesu.

Ření Křížová vystěhovaná, šla si něco
koupiti do Litoměřic a viděla ňalého
jak se prochází po náměstí, chtěla se
mu pomstít běžela k němu a jak ji
ňalý uviděl dal se do útěku a ona za
ním, když přeběhl ulici stočil se na
ulici příční a tam ji zmizel.

Ještě jednoho vezl ňalý na motorce
až k hranicím, že mu ukáže kudy
má přejiti do Německa, ale když tam
přijeli už na ně čekala kontrola a
ňalého pustili domů a toho druhého
vzali do Jáchymovských dolů. Jmeno-
val se Smetana a můj syn byl s ním
ubytován.

ňalý měl při sobě tajnou vysilačku.

Dle vyprávění lidu má býti ňalý
povýšen na hodnost majora a je

snad na čestném místě na minister:
stvu vnitra, jako zaslužilý pracovník
pro nahánění lidu do kriminálu a na
sibiřici.

Příloha Budišovského zpravodaje č. 2/2010

Samostatně neprodejné

Vydává: Úřad městyse Budišov, IČO 00289159, tel. 568 875 110, e-mail: obec@mestysbudisov

Redakce: Karel Pavlíček (e-mail karel_pavlicek@volny.cz, tel. 568 875 212),

Mgr. Jiří Horák.

Technická realizace: Ing. Ladislav Dokulil

www.horacko.cz/budisov/zpravodaj

Vyšlo v Budišově dne 30. 6. 2010

Tisk Tiskárna Charvát, s. r. o., Velké Meziříčí